

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
VĨNH PHÚC
ĐỀ CHÍNH THỨC

KỶ THI TUYỂN SINH LỚP 10 THPT
NĂM HỌC 2019 – 2020
Môn thi: TOÁN
Thời gian làm bài: 120 phút

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

Câu 1: Cho khối hộp chữ nhật có chiều dài 3 m, chiều rộng 2 m và chiều cao 1m. Thể tích khối hộp đã cho bằng:

- A. $3m^3$ B. $6m^3$ C. $2m^3$ D. $12m^3$

Câu 2: Biểu thức $P = \sqrt{5}(\sqrt{10} - \sqrt{40})$ có giá trị bằng:

- A. $-5\sqrt{10}$ B. $-5\sqrt{6}$ C. $-5\sqrt{30}$ D. $-5\sqrt{2}$

Câu 3: Tổng tất cả các nghiệm của phương trình $x^2 - 6x + 1 = 0$ bằng:

- A. 6 B. -3 C. 3 D. -6

Câu 4: Tìm tất cả các giá trị của x để biểu thức $P = \sqrt{x-2}$ xác định.

- A. $x < 2$ B. $x > 2$ C. $x \geq 2$ D. $x \leq 2$

II. PHẦN TỰ LUẬN (8 điểm)

Câu 5 (1 điểm) Giải hệ phương trình:
$$\begin{cases} x - 2y = 3 \\ x + y = 6 \end{cases}$$

Câu 6 (2 điểm) Cho $(P): y = \frac{1}{2}x^2$ và đường thẳng $(d): y = -x + m$ (x là ẩn, m là tham số).

a) Tìm tọa độ giao điểm của (P) và (d) khi $m = 4$.

b) Tìm tất cả các giá trị của m để đường thẳng (d) cắt parabol (P) tại hai điểm phân biệt $A(x_1; y_1), B(x_2; y_2)$ thỏa mãn $x_1x_2 + y_1y_2 = 5$.

Câu 7 (1 điểm) Người thứ nhất đi đoạn đường từ địa điểm A đến địa điểm B cách nhau 78 km. Sau khi người thứ nhất đi được 1 giờ thì người thứ hai đi theo chiều ngược lại vẫn trên đoạn đường đó từ B về A. Hai người gặp nhau ở địa điểm C cách B một quãng đường 36 km. Tính vận tốc của mỗi người, biết rằng vận tốc của người thứ hai lớn hơn vận tốc của người thứ nhất là 4 km/h và vận tốc của mỗi người trong suốt đoạn đường là không thay đổi.

Câu 8 (3,0 điểm): Cho tam giác nhọn ABC nội tiếp đường tròn (O) . Gọi M là một điểm di động trên cung nhỏ BC của đường tròn (O) (M không trùng với B, C). Gọi H, K, D theo thứ tự là chân các đường vuông góc kẻ từ M đến các đường thẳng AB, AC, BC .

a) Chứng minh tứ giác $AHMK$ nội tiếp đường tròn.

b) Chứng minh $MH \cdot MC = MK \cdot MB$.

c) Tìm vị trí của điểm M để $DH + DK$ lớn nhất.

Câu 9 (1,0 điểm): Cho ba số thực dương a, b, c . Chứng minh:

$$\frac{2+6a+3b+6\sqrt{2bc}}{2a+b+2\sqrt{2bc}} \geq \frac{16}{\sqrt{2b^2+2(a+c)^2+3}}$$

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN BỞI BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

I. PHẦN TRẮC NGHIỆM (2 điểm)

1. B	3. D	3. A	4. C

Câu 1

Phương pháp:

Thể tích hình hộp chữ nhật có các kích thước a, b, c là: $V = abc$.

Cách giải:

Thể tích hình hộp chữ nhật cần tính là: $V = 3.2.1 = 6m^3$.

Chọn B.

Câu 2

Phương pháp:

Sử dụng các công thức: $\sqrt{A^2B} = |A|\sqrt{B}$; $\sqrt{AB} = \sqrt{A}\sqrt{B}$.

Cách giải:

$$\begin{aligned} P &= \sqrt{5}(\sqrt{10} - \sqrt{40}) = \sqrt{5}(\sqrt{10} - \sqrt{4 \cdot 10}) = \sqrt{5}(\sqrt{10} - 2\sqrt{10}) \\ &= \sqrt{5}(-\sqrt{10}) = -\sqrt{5} \cdot \sqrt{10} = -\sqrt{5 \cdot 10} = -\sqrt{50} = -\sqrt{25 \cdot 2} = -5\sqrt{2}. \end{aligned}$$

Chọn D.

Câu 3

Phương pháp:

Phương trình $ax^2 + bx + c = 0$ có hai nghiệm phân biệt x_1, x_2 thì $x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$.

Cách giải:

Tổng hai nghiệm của phương trình $x^2 - 6x + 1 = 0$ là: $x_1 + x_2 = 6$.

Chọn A.

Câu 4

Phương pháp:

Biểu thức: $\sqrt{f(x)}$ xác định $\Leftrightarrow f(x) \geq 0$.

Cách giải:

Biểu thức $P = \sqrt{x-2}$ xác định $\Leftrightarrow x-2 \geq 0 \Leftrightarrow x \geq 2$.

Chọn C.**II. PHẦN TỰ LUẬN (8 điểm)****Câu 5****Phương pháp:**

Giải hệ phương trình bằng phương pháp thế hoặc cộng đại số.

Cách giải:

$$\begin{cases} x - 2y = 3 \\ x + y = 6 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 3y = 3 \\ x = 6 - y \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} y = 1 \\ x = 5 \end{cases}$$

Vậy hệ phương trình có nghiệm là: $(x; y) = (5; 1)$.

Câu 6**Phương pháp:**

a) Thay $m = 4$ và phương trình hoành độ giao điểm của hai đồ thị hàm số.

Giải phương trình rồi kết luận.

b) Đường thẳng d cắt (P) tại hai điểm \Leftrightarrow phương trình hoành độ giao điểm có hai nghiệm phân biệt

$$\Leftrightarrow \Delta > 0.$$

Áp dụng định lý Vi-et và hệ thức bài cho để tìm m .

Cách giải:

Phương trình hoành độ giao điểm của hai đồ thị hàm số là: $\frac{1}{2}x^2 = -x + m \Leftrightarrow x^2 + 2x - 2m = 0$ (*)

a) **Tìm tọa độ giao điểm của (P) và (d) khi $m = 4$.**

$$\text{Với } m = 4 \Rightarrow (*) \Leftrightarrow x^2 + 2x - 8 = 0 \Leftrightarrow (x-2)(x+4) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 2 \\ x = -4 \end{cases}$$

$$+) \text{ Với } x = 2 \Rightarrow y = \frac{1}{2} \cdot 2^2 = 2 \Rightarrow M(2; 2).$$

$$+) \text{ Với } x = -4 \Rightarrow y = \frac{1}{2} \cdot (-4)^2 = 8 \Rightarrow N(-4; 8).$$

Vậy với $m = 4$ thì (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt $M(2; 2), N(-4; 8)$.

b) **Tìm tất cả các giá trị của m để đường thẳng (d) cắt parabol (P) tại hai điểm phân biệt**

$A(x_1; y_1), B(x_2; y_2)$ thỏa mãn $x_1x_2 + y_1y_2 = 5$.

Số giao điểm của hai đồ thị hàm số là số nghiệm của phương trình (*).

$\Rightarrow (d)$ cắt (P) tại hai điểm phân biệt $\Leftrightarrow (*)$ có hai nghiệm phân biệt $\Leftrightarrow \Delta' > 0 \Leftrightarrow 1 + 2m > 0 \Leftrightarrow m > -\frac{1}{2}$.

Đường thẳng (d) cắt (P) tại hai điểm phân biệt $A(x_1; y_1)$ và $B(x_2; y_2) \Rightarrow A(x_1; -x_1 + m); B(x_2; -x_2 + m)$.

$\Rightarrow x_1, x_2$ là hai nghiệm của phương trình $(*)$.

Áp dụng định lý Vi-et ta có:
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -2 \\ x_1 x_2 = -2m \end{cases}$$

Theo đề bài ta có: $x_1 x_2 + y_1 y_2 = 5$

$$\Leftrightarrow x_1 x_2 + (-x_1 + m)(-x_2 + m) = 5$$

$$\Leftrightarrow x_1 x_2 + x_1 x_2 - m(x_1 + x_2) + m^2 = 5$$

$$\Leftrightarrow -2m - 2m - m(-2) + m^2 = 5$$

$$\Leftrightarrow m^2 - 2m - 5 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} m = 1 + \sqrt{6} \text{ (tm)} \\ m = 1 - \sqrt{6} \text{ (ktm)} \end{cases}$$

Vậy $m = 1 + \sqrt{6}$ thỏa mãn yêu cầu bài toán.

Câu 7

Phương pháp:

Gọi vận tốc của người thứ nhất là x (km/h), ($x > 0$).

Khi đó vận tốc của người thứ hai là: $x + 4$ (km/h).

Biểu diễn các đại lượng chưa biết theo x và các đại lượng đã biết.

Dựa vào các giả thiết bài toán để lập phương trình.

Giải phương trình tìm x , đối chiếu với điều kiện rồi kết luận.

Cách giải:

Gọi vận tốc của người thứ nhất là x (km/h), ($x > 0$).

Khi đó vận tốc của người thứ hai là: $x + 4$ (km/h).

Quãng đường người thứ nhất đi được cho đến khi gặp người thứ hai là: $78 - 36 = 42$ (km).

\Rightarrow Thời gian người thứ nhất đi đến khi gặp người thứ hai là: $\frac{42}{x}$ (giờ).

Thời gian người thứ hai đi đến khi gặp người thứ nhất là: $\frac{36}{x+4}$ (giờ).

Theo đề bài ta có: Người thứ hai xuất phát sau người thứ nhất một giờ nên ta có phương trình:

$$\frac{42}{x} - \frac{36}{x+4} = 1 \Rightarrow 42(x+4) - 36x = x(x+4)$$

$$\Leftrightarrow 42x + 168 - 36x = x^2 + 4x$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 2x - 168 = 0$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 14x + 12x - 168 = 0$$

$$\Leftrightarrow x(x-14) + 12(x-14) = 0$$

$$\Leftrightarrow (x+12)(x-14) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x+12=0 \\ x-14=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x=-12 \text{ (ktm)} \\ x=14 \text{ (tm)} \end{cases}$$

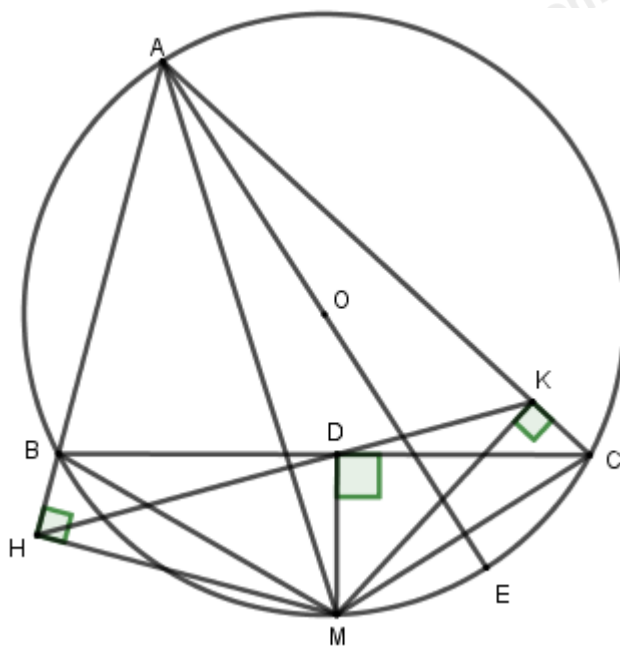
Vận tốc của người thứ nhất là 14 km/h và vận tốc của người thứ hai là: $14 + 4 = 18 \text{ km/h}$.

Câu 8

Phương pháp:

- Chứng minh tứ giác có tổng hai góc đối diện bằng 180° .
- Chứng minh hai tam giác $\triangle HBM$ và $\triangle KCM$ đồng dạng suy ra các tỉ số tương ứng.
- Chứng minh H, D, K thẳng hàng. Từ đó đánh giá GTLN của $DH + DK$.

Cách giải:

a) Ta có:

$$\left. \begin{array}{l} MH \perp AB (gt) \Rightarrow \angle MHA = 90^\circ \\ MK \perp AC (gt) \Rightarrow \angle MKA = 90^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \angle MHA + \angle MKA = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ.$$

Mà hai góc này ở vị trí đối diện nên tứ giác $AHMK$ nội tiếp (tứ giác có tổng hai góc đối bằng 180°).

b) Dễ thấy tứ giác $ABMC$ nội tiếp $\Rightarrow \angle HBM = \angle MCA$ (góc ngoài tại một đỉnh và góc trong đỉnh đối diện)

Xét $\triangle HBM$ và $\triangle KCM$ có:

$$\left. \begin{aligned} \angle MHB = \angle MKC (= 90^\circ) \\ \angle HBM = \angle MCA (cmt) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta HBM \sim \Delta KCM (g.g)$$

$$\Rightarrow \frac{HM}{KM} = \frac{BM}{CM} \text{ (cạnh tương ứng)} \Rightarrow MH.MC = MB.MK \text{ (đpcm).}$$

c) Nối D với H , D với K .

Xét tứ giác $BHMD$ có $\angle BHM + \angle BDM = 90^\circ + 90^\circ = 180^\circ$.

Mà hai góc này ở vị trí đối diện nên $BHDM$ là tứ giác nội tiếp

$$\Rightarrow \angle BDH = \angle BMH \text{ (cùng chắn cung } BH) \text{ (1)}$$

Xét tứ giác $CKDM$ có $\angle MDC = \angle MKC = 90^\circ$ nên tứ giác $CKDM$ nội tiếp (hai đỉnh kề nhau cùng nhìn một cạnh các góc bằng nhau)

$$\Rightarrow \angle KDC = \angle KMC \text{ (cùng chắn cung } KC) \text{ (2)}$$

Mà $\Delta HBM \sim \Delta KCM (cmt) \Rightarrow \angle BMH = \angle KMC$ (góc tương ứng) (3)

Từ (1), (2) và (3) suy ra $\angle BDH = \angle KDC$ suy ra H, D, K thẳng hàng hay $DH + DK = HK$.

Ta có: $\angle MHD = \angle MBD$ (cùng chắn cung MD) $\Rightarrow \angle MHK = \angle MBC$

$$\angle MKD = \angle MCD \text{ (cùng chắn cung } MD) \Rightarrow \angle MKH = \angle MCB$$

Xét ΔMHK và ΔMBC có:

$$\left. \begin{aligned} \angle MHK = \angle MBC (cmt) \\ \angle MKH = \angle MCB (cmt) \end{aligned} \right\} \Rightarrow \Delta MHK \sim \Delta MBC (g.g)$$

$$\Rightarrow \frac{MH}{MB} = \frac{MK}{MC} = \frac{HK}{BC} \text{ (cạnh tương ứng)}$$

$$\text{Mà } MH \leq MB, MK \leq MC \Rightarrow \frac{MH}{MB} = \frac{MK}{MC} \leq 1 \Rightarrow \frac{HK}{BC} \leq 1 \Rightarrow HK \leq BC \text{ cố định.}$$

Dấu “=” xảy ra khi $MH = MB, MK = MC$ hay $H \equiv B, K \equiv C$ hay $AB \perp BM, AC \perp CM$

$$\Rightarrow \angle ABM = \angle ACM = 90^\circ \text{ hay } A, B, C, M \text{ nằm trên đường tròn đường kính } AM.$$

Kẻ đường kính AE của đường tròn tâm (O) thì $M \equiv E$.

Vậy $\max(DH + DK) = BC$ khi $M \equiv E$.

Câu 9

Phương pháp:

Đánh giá $VT \geq \frac{16}{a+b+c+3} \geq VP$ bằng cách sử dụng phối hợp các bất đẳng thức:

+ Bất đẳng thức Cô – si $a + b \geq 2\sqrt{ab}$.

+ Bất đẳng thức phụ: $\frac{a^2}{x} + \frac{b^2}{y} \geq \frac{(a+b)^2}{x+y}$.

Cách giải:

Ta có: $VT = \frac{2+6a+3b+6\sqrt{2bc}}{2a+b+2\sqrt{2bc}} = \frac{2+3(2a+b+2\sqrt{2bc})}{2a+b+2\sqrt{2bc}} = \frac{2}{2a+b+2\sqrt{2bc}} + 3$

Mà $2\sqrt{2bc} = 2\sqrt{b \cdot 2c} \leq b+2c$ (BĐT Cô - si)

$$\Rightarrow 2a+b+2\sqrt{2bc} \leq 2a+b+b+2c = 2(a+b+c)$$

$$\Rightarrow \frac{2}{2a+b+2\sqrt{2bc}} \geq \frac{2}{2(a+b+c)} = \frac{1}{a+b+c}$$

$$\Rightarrow \frac{2}{2a+b+2\sqrt{2bc}} + 3 \geq \frac{1}{a+b+c} + 3 = \frac{1^2}{a+b+c} + \frac{3^2}{3} \geq \frac{(1+3)^2}{a+b+c+3} = \frac{16}{a+b+c+3}$$

$$\Rightarrow VT \geq \frac{16}{a+b+c+3}.$$

Ta chứng minh $VP \leq \frac{16}{a+b+c+3}$.

Thật vậy,

$$\frac{16}{\sqrt{2b^2+2(a+c)^2}+3} \leq \frac{16}{a+b+c+3} \Leftrightarrow \sqrt{2b^2+2(a+c)^2}+3 \geq a+b+c+3$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2b^2+2(a+c)^2} \geq a+b+c \Leftrightarrow 2b^2+2(a+c)^2 \geq (a+b+c)^2$$

$$\Leftrightarrow 2a^2+2b^2+2c^2+4ac \geq a^2+b^2+c^2+2ab+2bc+2ca$$

$$\Leftrightarrow a^2+b^2+c^2-2ab-2bc+2ca \geq 0$$

$$\Leftrightarrow (b-a-c)^2 \geq 0 \text{ (luôn đúng).}$$

Do đó $VP \leq \frac{16}{a+b+c+3}$, suy ra điều phải chứng minh.

Điều “=” xảy ra khi
$$\begin{cases} b=2c \\ \frac{1}{a+b+c} = \frac{3}{3} = 1 \\ (b-a-c)^2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b=2c \\ a+b+c=1 \\ b-a-c=0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{4} \\ b = \frac{1}{2} \\ c = \frac{1}{4} \end{cases}$$